

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput VII

urn:nbn:de:bsz:31-97032

CAPUT VI.

DE DRACUNCULO.

Dracunculus piscis est capite magno, compresso rostro prominente, ore parvo, sine dentibus, sine ulla ad branchias scissura; sed hujus loco supra caput utrimque foramen est, eo aquam trahit & emittit. Oculi illi magni supra caput positi, os capitis in aculeos ad caudam spectantes desinens. Pinnae pro corporis magnitudine longissimae, partim argenteae, partim aureae coloris a mulae. Quae ad branchias siccae aureae sunt, in radice argenteae: quae in supina parte & ori propiores sunt, & longiores iis quae ad branchias, in dorso duae eriguntur. Prior parva est, aurea & argenteis lineis distincta: posterior magna admodum in medio dorso, papilionum alis non valde dissimilis, radiisque quinque hordei aristis similibus, membranaeque constans. Radii anteriores longiores sunt, posteriores breviores, contra quam in membrana, quae singula radiorum intervalla, veluti intertexta occupans, paulatim crescit. Eadem quoque varia est. Lineis enim argenteis, in medio duarum nigrarum sitis, distinguitur. Haec in medio dorso cavo, veluti in vagina conditur. Alia est à podice ad caudam etiam aurea, demptis ejus fimbriis quae nigricant.

CAPUT VII.

DE DELPHINO, EXOCÆTO
& FIATOLA.

Delphinus tam acutus est visus, ut piscem etiam in caverna abditi, cernant: *Oppian.* tanta celeritas, ut plenam velo ventisque secundis injectam navim, velocitate ab iis victam, *Bellonii* dedit observatio. Causam quidam in pinnas conjiciunt; in pondus corporum nonnulli. Membrana inter cornua extensa
velo-

P
returam loco uti, C
si visdem erga se inv
nam capto & san
ita molitudo, recet
huo edentibus diutius
impetitate exorta, ali
tam existente, ad ul
orum nauarum tras
santes flavas, ex
pugnes aquam su
ap. 35. Thomae ex
nla ab imo maic
cicuti calore in D
crebrius. Sed cum
ciane, eos in aqua
valerudianii solet
Rondeletius. Ex
satis copia, quam e
non suffocatur. Hi
vivit. Rondelet. Eia
dam lunatum odo
mnum piscium n
profus inermis.
lo felle praeditum
cujus infima pars
eius pilorum tam no
ore numerari possi

C
DE GLAN

De Glanide refe
sem & cruculere
ne quod literam in
ipia peccat homini
est, invenim in vi
nullis pueri in Dan
tati, in eo capto

velorum loco uti, *Clariff. Baudartius* existimat. Tan-
 tus iisdem erga se invicem amor, ut, quodam apud Ca-
 riam capto & faucio, ingens eorum ad portum acces-
 ferit multitudo, recesserit demum dimisso. Nautis sibi-
 lum edentibus diutius circa navem commorantur; at
 tempestate exorra, aliquo, qui Delphinum occidit, in
 navi existente, ad ultionem undique concurrere, Græ-
 corum nautarum tradit credulitas. Tranquillo mari la-
 scivientes flatus, ex qua parte veniunt, præfagiunt; item
 spargentes aquam turbato, tranquillitatem. *Plin. l. 8. cap. 35.* Thomæ exhalationem hyemali ingruente pro-
 cella ab imo maris exsurrectio hujus causa est; inde exci-
 tati calorem in Delphinis existimat, eosque erumpere
 crebrius. Sed cum & plures pisces tempestatem præsen-
 tiant, eos in aqua aëris agitatione affici, non aliter ac
 valetudinarii solent, austrino ingruente flatu, sentit
Rondeletius. Exocetus in sicco diutissime vivit. Causa
 aëris copia, quam eum affatim non attrahat, ab eadem
 non suffocatur. Hinc & Anguilla sub terra diutissime
 vivit. *Rondelet. Fiatola* latus est piscis ac planus, cau-
 dam lunatam obtinet, linguam carnosam. Præter om-
 nium piscium morem pinnis sub ventre caret, etque
 profus inermis. Hepar illi unius tantum lobi est, nul-
 lo felle præditum; stomachus in Vefformatus literam;
 cujus infima pars in mucronem terminatur, atque ad
 ejus pilorum tam numerosas videas appendices, ut nulla
 arte numerari possint.

C A P U T V I I I.

D E G L A N I D E & G L A U C O .

D E *Glanide* referunt scriptores, piscem esse ingen-
 tem & truculentum. In Tibisco præsertim flumi-
 ne quod Istrum influit, adeo audaçter insurgit, ut nec
 ipsis parcat hominibus. Publica apud Hungaros fama
 est, inventum in visceribus ejus manum ornatam an-
 nulhis pueri in Danubio natantis ab eodemque devo-
 tati, in eo capto inventa fragmina; comitis Marti-